ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម
AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT BANK
ដើម្បីកសិករនិងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម

គម្រោងអាជីវកម្មដំណាំត្រឡាច

រៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃ
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម (ធ.អ.ជ.ក)

ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៥

មាតិកា

១- សេចក្ដីផ្ដើម ១

២- ការអនុវត្តការដាំដុះ ១

ក- ការរៀបចំដី និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ១

ខ- ល្បាយដីបណ្ដុះកូន ១

គ- ការជ្រើសរើសពូជ ១

ឃ- វិធីដាំដុះ ២

ង- ការថែទាំ ២

ច- ការដាក់ជី ២

ឆ- កត្តាចង្រៃ ៣

ជ- អាយុកាលដាំដុះ និងប្រមូលផល ៣

៣- តម្រូវការទុនដំបូងក្នុងការដាំដុះត្រឡាច លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា ៤

៤- ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើការដាំដុះត្រឡាច លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា ៤

៥- លទ្ធភាពចំណេញផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា ៥

៦- ខ្សែច្រវាក់តម្លៃ ៦

៧- ហានិភ័យ ៦

៨- សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ៧

ដំណាំត្រឡាច

១-សេចក្ដីផ្ដើម

ត្រឡាច គឺជាដំណាំប្រភេទវល្លិដែលអាចវារលើដីផ្ទាល់ ឬឡើងទ្រើង មានផ្លែមូលទ្រវែង ឬមូលខ្លី តាមប្រភេទនៃពូជ ដោយដុះលូតលាស់បានគ្រប់រដូវកាល លើប្រភេទដីល្បាប់ ដីល្បាយខ្សាច់ និងដីមានជីជាតិផ្សេងទៀត ដែលមានpHដីសមស្របនៅចន្លោះពី៥.៥-៦.៥ ជាមួយពន្លឺព្រះអាទិត្យយ៉ាងតិច៦ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ដោយមានសីតុណ្ហភាពពី២១-៣០អង្សាសេ។ ផ្លែត្រឡាចខ្ចី ឬទុំ ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ក្នុងការចម្អិនអាហារខ្មែរ ដូចជាសម្លរ ឆា និងធ្វើបង្អែមជាដើម។ ក្រៅពីនេះ ត្រឡាចក៏មានអត្ថប្រយោជន៍ចំពោះសុខភាពជាច្រើនផងដែរ ដូចជាជួយសម្រួលដល់ការរំលាយអាហារ កាត់បន្ថយកម្ដៅក្នុងខ្លួន និងផ្ដល់វីតាមីនជាច្រើនប្រភេទ។

២-ការអនុវត្តការដាំដុះ

ក. ការរៀបចំដី និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព÷ កសិករត្រូវភ្ជួរដីឱ្យម៉ដ្ឋល្អ រួចហាលដីទុករយៈពេលពី ១០ ទៅ ១៥ថ្ងៃ។ កសិករត្រូវប្រើប្រាស់ជីធម្មជាតិទ្រាប់បាតក្នុងបរិមាណ ៥០០ ទៅ ១,៥០០ គីឡូក្រាម/១០០០ម៉ែត្រការ៉េ(តាមលទ្ធភាព និងគុណភាពដី) បន្ទាប់មកឆ្ងួតពូនជារងដែលមានទទឹងរងខាងលើ ០.៦ម៉ែត្រ និងបាតរង ០.៨ម៉ែត្រ កម្ពស់ ០.២-០.៣ម៉ែត្រ ដោយពីពាក់កណ្ដាលរងមួយទៅពាក់កណ្ដាលរងមួយប្រវែង ១.៥ម៉ែត្រ ដោយដាក់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពដំណក់ទឹកពីលើរងបន្លែ គ្របដោយកៅស៊ូគ្របរង និងមានប្រព័ន្ធប្រឡាយជុំវិញចម្ការ។

ខ. ល្បាយដីបណ្ដុះកូន ÷ ល្បាយដីបណ្ដុះត្រូវមានវត្ថុធាតុដើមសំខាន់ៗដូចជា ដីដំបូក ឬដីទន្លេ ១/៣ ធ្យូងអង្កាម ១/៣ និងកំប៉ុស១/៣ ដោយច្របល់ចូលគ្នា បន្ទាប់មកយកទៅលីង ឬចំហុយសម្លាប់មេរោគ និងគ្រាប់ស្មៅចង្រៃ។

គ. ការជ្រើសរើសពូជ÷ កសិករអាចជ្រើសពូជត្រឡាចមួយចំនួនដែលមានវត្តមាននៅកម្ពុជា

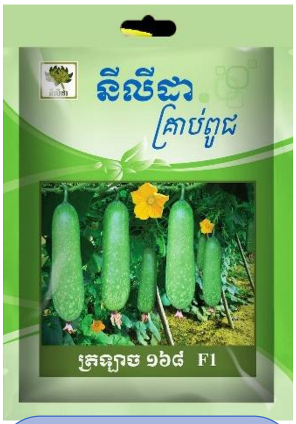

នីលីជា
ត្រឡាច ១៦៨ F1

TKS
ពូជត្រឡាចស្រែ

East-West Seed
ពូជស្រឡូន

KsSeed
ពូជណៃស៊ីម០១

ឃ. វិធីដាំដុះ÷ កសិករត្រូវយកកូនត្រឡាចដែលបណ្ដុះបានអាយុពី១៨ ទៅ ២៥ថ្ងៃ ពីថាសបណ្ដុះមកដាំលើរងដែលបានគ្របកៅស៊ូរួចរាល់ ដោយដាំតែ១ជួរនៅលើរង ក្នុងចន្លោះគុម្ព៦០-៨០ស.ម បង្គោលទ្រើងមានកម្ពស់២ម៉ែត្រ ចន្លោះបង្គោលមានប្រវែង២ម៉ែត្រ ប្រើប្រាស់សំណាញ់ទ្រើងបញ្ឈរភ្ជាប់បង្គោលទ្រើងនីមួយៗ និងអាចបន្ថែមសំណាញ់ទ្រើងជាដំបូលតាមលទ្ធភាព ដើម្បីងាយស្រួលគ្រប់គ្រងកម្តៅ កត្តាចង្រៃ និងការប្រមូលផល។

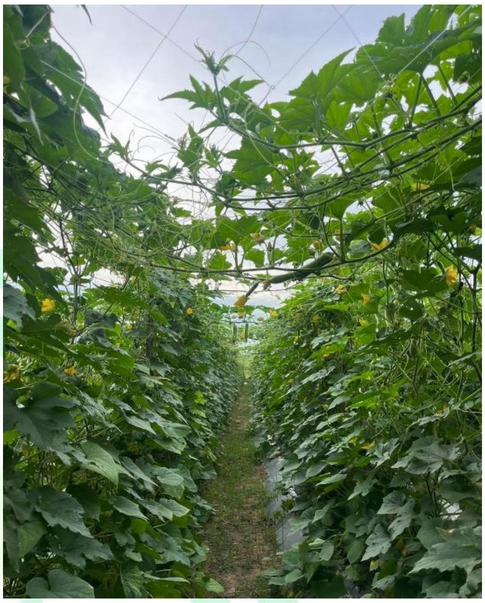

ង. ការថែទាំ÷ ត្រូវស្រោចទឹកក្នុងមួយថ្ងៃ២ដង គឺនៅពេលព្រឹក និងពេលរសៀល ផ្អែកលើសំណើមដីជាក់ស្ដែង។ នៅក្នុងចម្ការត្រូវសម្អាតស្មៅចង្រៃនៅតាមចន្លោះរងឱ្យបានស្អាត ដើម្បីកម្ចេចជម្រកសត្វល្អិត និងប្រភពជំងឺដំណាំ។ ដំណាំត្រឡាចត្រូវតាក់តែងមែក ស្លឹកផ្នែកខាងក្រោមមួយចំនួន ដើម្បីដើមត្រឡាចឡើងទ្រើងបានខ្ពស់ ចេញផ្លែបានច្រើន និងកាត់បន្ថយជំងឺ។

ច. ការដាក់ជី÷ ដំណាំត្រឡាចក្រោយដាំបានរយៈពេល៧ថ្ងៃ កសិករគប្បីមានកម្មវិធីប្រើប្រាស់ជីដែលបរិមាណប្រែប្រួលទៅតាមស្ថានភាពលូតលាស់របស់ដំណាំ កសិករក៏អាចប្រើប្រាស់ប្រភេទជីទឹកនៅដំណាក់កាលលូតលាស់ តាមប្រព័ន្ធដំណក់ទឹក និងការបាញ់បន្ថែមទៅលើស្លឹក។ សារធាតុជីចម្បងៗមានបីប្រភេទគឺ÷ N P K ដែលជាតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ការដុះលូតលាស់ ភាពធន់ទៅនឹងជំងឺ សត្វល្អិត និងផ្កាផ្លែ។ ចំណែកសារធាតុបន្ថែម Trace Element(TE) បានជួយដល់គុណភាពផលិតផល ទិន្នផលខ្ពស់ និងរូបរាងស្រស់ស្អាត។

ឆ. កត្តាចង្រៃ÷ ជាទូទៅកសិករតែងជួបប្រទះជាញឹកញាប់នូវកត្តាចង្រៃដែលបំផ្លាញដំណាំត្រឡាចមានដូចជា÷ អណ្ដើកមាស ដង្កូវមីឡុន ដង្កូវស៊ីញ៉ៅ រុយស រុយទិចផ្លែ មមាចខៀវ ពីងពាងក្រហម ទ្រីប ជំងឺផ្សិត-បាក់តេរី និងវីរុសជាដើម។

ជ. អាយុកាលដាំដុះ និងប្រមូលផល÷ អាយុកាលដំណាំត្រឡាចមានរយៈពេលពី ៤-៦ខែ អាចប្រមូលផលនៅអាយុពី ៥០-៦០ថ្ងៃ ក្រោយពេលដាំកូន។ ត្រឡាចដែលមានតម្រូវការនៅលើទីផ្សារគឺជាផ្លែខ្ចីមានទម្ងន់ ០.៥-១ គីឡូក្រាម/ផ្លែ។ ឧបករណ៍ប្រមូលផលមានដូចជា កន្ត្រៃ ឬកាំបិតមុតកាត់ផ្តាច់ទងដោយមិនឱ្យប៉ះទង្គិចផ្លែ បន្ទាប់មកអាចច្រកក្នុងថង់ ឡាំងកេះដែលធ្វើពីជ័រ ឬក្រដាស់ស្ងួត (បើសិនជាមានលទ្ធភាពត្រូវបញ្ជូនទៅរក្សាទុកនៅឃ្លាំងត្រជាក់ ដើម្បីរក្សាគុណភាព និងរក្សាទុកបានយូរ)។ ទិន្នផលគឺអាស្រ័យទៅលើប្រភេទពូជ លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ ការដាំដុះ និងការថែទាំ។

៣-គម្រោងការទុនដំបូងក្នុងការដាំដុះត្រសក់ លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា

បរិយាយ	ចំនួនទឹកប្រាក់ (រៀល)
ចំណាយលើការដាំដុះ	1,459,000
ចំណាយលើប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	5,210,000
សម្ភារៈផ្សេងៗ	1,950,000
សរុប	**8,619,000**

៤-ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើការដាំដុះដំណាំត្រសក់ លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា

-បទពិសោធន៍÷ ការដាំដុះរបស់កសិករនៅសង្កាត់រលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់

-ទិន្នផលមធ្យម÷ ៣,៥០០ គ.ក/១០អា

-តម្លៃបោះដុំពីចម្ការ÷ ១,៦០០រៀល/គ.ក

-ចំនួនវគ្គក្នុងមួយឆ្នាំ÷ ២វគ្គក្នុងមួយឆ្នាំ

បរិយាយ	ឯកតា	ចំនួនឯកតា	តម្លៃ/ឯកតា (រៀល)	ទឹកប្រាក់ (រៀល)	ចំនួនសាររំលស់	ទឹកប្រាក់សរុប (រៀល)
១-ចំណាយសរុប = ចំណាយប្រែប្រួល + ចំណាយមិនប្រែប្រួល						2,084,000
១.ក-ចំណាយប្រែប្រួលសរុប						1,459,000
ភ្ជួរដី និងលើករង	លើក	3	30,000	90,000		90,000
ពូជ	កញ្ចប់	7	22,000	154,000		154,000
ជីកំប៉ុស (លាមកគោ)	តោន	1	135,000	135,000		135,000
ជីគីមីគ្រាប់	ការ៉ុង	1	170,000	170,000		170,000
ជីទឹក បំប៉ន	ឈុត	1	100,000	100,000		100,000
ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត + ជំងឺ	ឈុត	1	100,000	100,000		100,000
ឈ្នួលកម្មករដាំ និងថែទាំ	នាក់	15	30,000	450,000		450,000
ប្រេងម៉ាស៊ូត	លីត្រ	60	3,500	210,000		210,000
ចំណាយផ្សេងៗ	វគ្គ	1	50,000	50,000		50,000
១.ខ-ចំណាយមិនប្រែប្រួលសរុប						625,000
ប្រព័ន្ធទឹកមេ (៥ឆ្នាំ)	ឈុត	1	250,000	250,000	10	25,000
ប្រព័ន្ធទឹកស្រោចស្រព(២ឆ្នាំ)	ឈុត	1	360,000	360,000	4	90,000

ម៉ាស៊ីនបូមទឹក១២សេះ(១០ឆ្នាំ)	គ្រឿង	1	1,600,000	1,600,000	20	80,000
ធុងបាញ់ថ្នាំ (៣ឆ្នាំ)	គ្រឿង	1	120,000	120,000	6	20,000
កៅស៊ូគ្របរង(២លើក)	ដុំ	3	75,000	225,000	2	112,500
សំណាញ់ទ្រើង(២លើក)	ដុំ	15	9,000	135,000	2	67,500
ថាសបណ្ដុះកូន(៣លើក)	បន្ទះ	30	3,000	90,000	3	30,000
បង្គោលទ្រើងឈើ(៥ឆ្នាំ)	ដើម	325	4,000	1,300,000	10	130,000
ខ្សែជ័រខ្មៅ (ប្រើ២ឆ្នាំ)	គីឡូ	20	4,000	80,000	4	20,000
អណ្ដូងទឹក (ប្រើ៣០ឆ្នាំ)	ឈុត	1	3,000,000	3,000,000	60	50,000
២-ចំណូលពីការលក់ត្រឡាច						5,600,000
ប្រមូលផលសរុប	គ.ក	3,500	1,600	5,600,000		5,600,000
៣-ចំណេញ-ខាត						3,516,000
ថ្លៃដើមផលិត/ គ.ក = ចំណាយសរុប/ ទិន្នផលសរុប						595
ចំណេញ/ គ.ក = ចំណេញសរុប/ ទិន្នផលសរុប						1,005

៥-លទ្ធភាពចំណេញផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ ÷ (លើផ្ទៃដីដាំដុះ១០ អា)

- តម្លៃទាបបំផុត ១,០០០៛/ គ.ក
- តម្លៃខ្ពស់បំផុត ១,៨០០៛/ គ.ក

ទិន្នផល	**តម្លៃ**	**ចំណូល**	**ចំណាយ**	**ចំណេញ- ខាត**	
គ.ក	**រៀល/ គ.ក**	**រៀល**	**រៀល**	**រៀល**	**%**
3,500	1,000	3,500,000	2,084,000	1,416,000	67.95%
3,500	1,200	4,200,000	2,084,000	2,116,000	101.54%
3,500	1,400	4,900,000	2,084,000	2,816,000	135.12%
3,500	1,600	5,600,000	2,084,000	3,516,000	168.71%
3,500	1,800	6,300,000	2,084,000	4,216,000	202.30%

៦-ខ្សែច្រវាក់តម្លៃ ÷

កសិករ ÷ លក់ ១,៦០០៛/គ.ក - ថ្លៃដើម ៥៩៥៛/គ.ក = ចំណេញ ១,០០៥៛/គ.ក

ឈ្មួញកណ្ដាល ÷ លក់ ២,០០០៛/គ.ក(ថ្លៃដឹកជញ្ជូន ២០០៛/គ.ក) ចំណេញ ២០០៛/គ.ក

អ្នកលក់រាយ ÷ លក់៣,០០០៛/គ.ក(ជួលតូប និងខូចខាត៥០០៛/គ.ក) ចំណេញ ៥០០៛/គ.ក

៧-ហានិភ័យ ÷

តាមការសិក្សាផ្ទាល់ជាមួយកសិករដាំដុះត្រឡាចនៅសង្កាត់រលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ អាចមានហានិភ័យមួយចំនួនកើតឡើងជាយថាហេតុលើដំណើរការដាំដុះដំណាំត្រឡាចដូចជា÷

ល.រ	ប្រភេទហានិភ័យ	ពិពណ៌នាហានិភ័យ	វិធានការ
១	**ហានិភ័យផលិតកម្ម**	ទិន្នផលធ្លាក់ចុះបណ្ដាលមកពី÷ -កត្តាសត្វល្អិតចង្រៃ -កត្តាជំងឺដំណាំ -កត្តាគុណភាពដី -បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ	-គួរប្រើប្រាស់វិធានការការពារដំណាំ និងមានកាលវិភាគប្រើប្រាស់ថ្នាំត្រឹមត្រូវសម្រាប់សត្វល្អិត និងជំងឺ -ប្រើប្រាស់ថ្នាំជីវសាស្ត្រ មុនពេលចាប់ផ្ដើមដាំដុះ -ជ្រើសរើសពូជធន់នឹងកត្តាចង្រៃ អាកាសធាតុពិសេសពូជក្នុងស្រុក ដែលមិនមានជំងឺវីរុស និងរក្សាទុកបានត្រឹមត្រូវ -សិក្សាការកែប្រែគុណភាពដី និងបន្ថែមការគ្រប់គ្រងដីឱ្យស្របតាមតម្រូវការជីរបស់ដំណាំ
២	**ហានិភ័យទីផ្សារ**	ពីខែវិច្ឆិកា ដល់ខែកុម្ភៈ និងខែឧសភា ដល់ខែតុលា តម្លៃធ្លាក់ចុះដោយសារ -អាកាសធាតុអំណោយផល -កសិករដាំដុះតាមផ្ទះច្រើន	-ពង្រីកបណ្ដាញទីផ្សារឱ្យបានច្រើន និងព័ត៌មានទីផ្សារជាប្រចាំ ដើម្បីពង្រឹងទីផ្សារ -ចងក្រងក្រុមផលិត ដើម្បីធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងទិញ-លក់ និងធ្វើផែនការផលិតតាមកិច្ចសន្យា -ផលិតដំណាំចម្រុះ ជាជាងដំណាំតែមួយមុខ -ជំរុញឱ្យមានការកែច្នៃជានំ ដំណាប់ ភេសជ្ជ -ស្វែងរកព័ត៌មាននៃការដាំដុះនៅតំបន់ផ្សេងៗ ដើម្បីអាចជ្រើសរើសសម្រាប់ដាំដុះសមរម្យ

៨-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ត្រឡាច គឺជាដំណាំអាចលូតលាស់បានល្អ ស្ទើរតែគ្រប់ប្រភេទដី។ នៅរដូវមានភ្លៀងធ្លាក់ច្រើន និងកម្តៅខ្លាំងលើសពី៣៥អង្សាសេ ដំណាំត្រឡាចប្រឈមជាមួយជំងឺ និងសត្វល្អិតជាច្រើនប្រភេទ ដែលតម្រូវឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យ និងវិធានការការពារជាប់ជាប្រចាំ។ ដំណាំត្រឡាចអាចផ្តល់ទិន្នផលរយៈពេលយូរគឺអាស្រ័យលើគុណភាពរបស់ដី ការគ្រប់គ្រងជីបានត្រឹមត្រូវ និងលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុសមស្របផងដែរ។ ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅជនបទ និងទីប្រជុំជនសុទ្ធសឹងតែនិយមចូលចិត្តដំណាំត្រឡាច ជាហេតុធ្វើឱ្យមានតម្រូវការតាមទីផ្សារ និងមានឈ្មួញប្រមូលទិញពីចម្ការ ទៅលក់ចែកចាយបន្តទៅទីផ្សារក្នុងតំបន់ និងផ្សារនានា ដោយកសិករមានលទ្ធភាពចំណេញដោយលក់បោះដុំចេញពីចម្ការក្នុងតម្លៃក្នុងរង្វង់១,០០០៛/គ.ក ឬតម្លៃលើសពីនេះ។

ប្រភពសិក្សា÷

-កសិករដាំដុះដំណាំត្រឡាចនៅសង្កាត់រលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់

-ឯកសារក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

-https://a-z-animals.com/blog/thrips-identification-guide-how-to-spot-these-pesky-pests/

-https://www.koppert.co.uk/plant-pests/leaf-miners/tomato-leaf-miner/

-https://revistacultivar.com/articles/management-of-diaphania-hyalinata-caterpillars-in-Japanese-pumpkin-cultivation